

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel

U · K · K
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1 Kucielny
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn... 18.01.2011...
nr... 476... podpis... *[Signature]*

DOK-070-5/10/MF

Warszawa, dnia 14 stycznia 2011

Pani
Grażyna Anna Sztark
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

W odpowiedzi na pismo Pani Marszałek z dnia 23 grudnia 2010 r. (znak: BSP/DSK-043-3214/10) dotyczące oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 67 posiedzeniu Senatu RP w sprawie sytuacji na rynku mięsa drobiowego, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W przedmiotowym oświadczeniu Pan Senator wskazuje na otrzymywane od środowiska producentów mięsa drobiowego w Polsce sygnały dotyczące wprowadzania na rynek krajowy znacznych ilości mięsa drobiowego złej jakości, pochodzącego spoza Unii Europejskiej, sprzedawanego po cenach niższych od kosztów produkcji. W związku z powyższym Pan Senator kieruje pytanie, czy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów otrzymywał i badał skargi dotyczące zmów cenowych stosowanych przez zakłady przetwórcze mięsa drobiowego w stosunku do dostawców. Jak się wydaje, Pan Senator porusza dwie niezależne kwestie – z jednej strony wskazuje na problem oferowania na rynku krajowym mięsa drobiowego pochodzącego z bliżej nieokreślonych źródeł po cenach poniżej kosztów, a w dalszej kolejności porusza również kwestię ewentualnych zmów cenowych zakładów przetwórczych w stosunku do dostawców.

Wobec powyższego należy na wstępie stwierdzić, iż sprzedaż towarów poniżej kosztów może być postrzegana jako przejaw nadużywania pozycji dominującej przez przedsiębiorcę, co stanowi praktykę ograniczającą konkurencję zakazaną na podstawie art. 9 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50,

poz. 331 ze zm.). Jednakże należy przy tym wskazać, że zgodnie z art. 4 pkt 10 ww. ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza również wzruszalne domniemanie posiadania pozycji dominującej, w przypadku gdy udział przedsiębiorcy w rynku właściwym przekracza 40 %.

Z oświadczenia Pana Senatora nie wynika, jacy przedsiębiorcy wprowadzają do obrotu na rynku krajowym mięso drobiowe w cenach poniżej kosztów produkcji; nie można tym samym ocenić, czy w przypadku tych przedsiębiorców można mówić o posiadaniu przez któregośkolwiek z nich pozycji dominującej. Brak dysponowania pozycją dominującą przez przedsiębiorcę uniemożliwia stawianie mu zarzutu dotyczącego nadużywania tej pozycji.

Jednocześnie wskazuję, iż sprzedaż poniżej kosztów produkcji może być rozpatrywana jako czyn nieuczciwej konkurencji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.). Wobec powyższego, wskazuję, że ww. ustawa reguluje stosunki o charakterze prywatnoprawnym, wszelkie roszczenia z niej wynikające mogą być dochodzone wyłącznie na drodze sądowej, nie zaś w postępowaniu przed Prezesem Urzędu, który działa na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – aktu należącego do dziedziny prawa publicznego, celem którego jest ochrona interesu publicznego, nie zaś interesu poszczególnych przedsiębiorców. Przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony przez czyn nieuczciwej konkurencji, ma prawo wystąpić, na drodze powództwa cywilnoprawnego do sądu powszechnego, przeciwko przedsiębiorcy, który dopuszcza się takiego czynu. Uprawnienie takie nie przysługuje natomiast Prezesowi Urzędu ponieważ, ani ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ani ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, nie nadaje organowi antymonopolowemu kompetencji do podejmowania jakichkolwiek działań w imieniu przedsiębiorcy, którego interesy zostały naruszone przez czyn nieuczciwej konkurencji.

Odpowiadając na pytanie Pana Senatora dotyczące otrzymywanych i badanych zawiadomień dotyczących zmów cenowych zakładów przetwórczych mięsa drobiowego w stosunku do dostawców, informuję, iż organ antymonopolowy otrzymał w 2008 r. dwie skargi dotyczące ewentualnych nieprawidłowości na rynku skupu i przetwórstwa mięsa drobiowego. Z informacji przedstawionych w przez skarżących wynikało, że skup mięsa

drobiowego w Polsce w 2008 r. nie funkcjonował prawidłowo, gdyż podmioty skupujące drób oferowały hodowcom drobiu ceny, które nie wynikały z uwarunkowań rynkowych. Zdaniem skarżących powyższe sugerowało istnienie na rynku skupu drobiu „kartelu cenowego”. W wyniku przeprowadzonej analizy rynku organ antymonopolowy doszedł do przekonania, że brak jest wystarczających przesłanek, uzasadniających możliwość stwierdzenia istnienia antykonkurencyjnego porozumienia. W szczególności okoliczności sprawy nie pozwalały na stwierdzenie, czy ceny skupu drobiu są wynikiem zawarcia porozumienia, czy też jedynie reakcją na określone otoczenie konkurencyjne i sytuację na rynku właściwym. Ponadto struktura przedmiotowego rynku, charakteryzująca się dużym rozdrobnieniem zarówno po stronie hodowców, jak i przetwórców, wskazywała za uznaniem, iż mało prawdopodobnym było istnienie na tym rynku porozumienia ograniczającego konkurencję. Dodatkowo organ antymonopolowy rozważył, że sytuacja producentów drobiu w 2008 r. mogła również ulec pogorszeniu w związku z importem taniego mięsa drobiowego. Doprowadziło to w 2008 r. do spadku cen skupu mięsa drobiowego i opłacalności hodowli. Ponadto, rynek skupu drobiu był i nadal jest rynkiem bardzo zmiennym i dynamicznym, na co w szczególności ma wpływ krótki cykl produkcyjny, który daje możliwość elastycznych zmian wielkości hodowli przez hodowców drobiu. Wpływa to przede wszystkim na zmiany wielkości podaży i zachwiania cen na rynkach skupu (przykładowo więcej drobiu pojawia się na rynku w okresach przedświątecznych). Wobec powyższego, w ramach wskazanych skarg organ antymonopolowy stwierdził, że sytuacja na rynku skupu drobiu w 2008 r. nie wynikała z zawarcia antykonkurencyjnego porozumienia, a tym samym nie naruszała ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

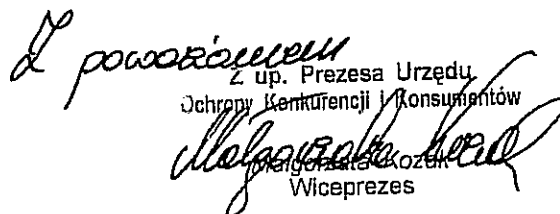
W świetle powyższego warto zwrócić uwagę, iż sygnalizowany przez Pana Senatora problem oferowania obecnie na rynku mięsa drobiowego pochodzącego z importu po zaniżonych cenach, wskazuje na istnienie uwarunkowań rynkowych, które wywołują silną presję na obniżkę cen skupu przez zakłady przetwórcze mięsa drobiowego od krajowych producentów. W dalszym ciągu aktualny jest również obraz struktury przedmiotowego rynku. Działa na nim wiele zakładów ubojowych, co oznacza, że zawarcie antykonkurencyjnego porozumienia ustalającego ceny skupu drobiu na terenie całego kraju organizacyjnie byłoby znacznie utrudnione, wręcz niemożliwe.

Należy zauważyć, że z „kartelem cenowym” mamy do czynienia w przypadkach, gdy działania przedsiębiorców (określone skoordynowane zachowania) wynikają z podjętych

wspólnie uzgodnień, co do których przedsiębiorcy zawierający kartel mają z reguły świadomość, że ich celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji i w konsekwencji świadomi są naruszania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub właściwych przepisów wspólnotowych. Zgodnie z orzecznictwem Komisji i Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli porównywalny poziom cen produktu na danym rynku właściwym można usprawiedliwić innymi czynnikami niż zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję, a jednocześnie nie ma wystarczających dowodów, że takie porozumienie zostało zawarte, wówczas nie można stwierdzić naruszenia zakazu porozumień ograniczających konkurencję¹.

Od wskazanych wyżej porozumień ograniczających konkurencję, w których warunkiem *sine qua non* jest uzgodnienie określonego zachowania dokonane w jakiegokolwiek formie, odróżnia się tzw. zachowania paralelne (np. podążanie za liderem), obserwowane w szczególności w przypadkach zewnętrznych zmian na określonym rynku właściwym, czy też zachowania (nieparalelne), których celem jest dostosowanie przedsiębiorców do zmieniających się warunków konkurencji. Zachowania przedsiębiorców, które w skrajnych przypadkach mogą nawet prowadzić do ograniczenia konkurencji, lecz nie są wynikiem zawarcia porozumienia, nie są zakazane w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Na zakończenie pragnę poinformować, że od czasu złożenia wskazanych dwóch skarg w 2008 r., organ antymonopolowy nie otrzymywał jakichkolwiek sygnałów dotyczących nieprawidłowości na rynku skupu i przetwórstwa mięsa drobiowego.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozek
Wiceprezes

¹ por: wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 27 września 1988 r. w połączonych sprawach 89, 104, 114, 116, 117, 125-129/85, Woodpulp I, ECR 1988, 5193.